

A fantastical landscape featuring a large, multi-masted sailing ship with white sails on a winding river. The river flows through a lush forest with trees in shades of green and gold. In the background, there are majestic mountains, some with snow-capped peaks, under a dramatic sky with a sunset or sunrise. A flock of birds is flying in the upper right portion of the sky. The overall scene is rich in detail and color, creating a magical atmosphere.

BÁJNA RÍŠA

SÍVIUS POLNOČNÝ

STEPHEN WILDE

Zlaté bane

Hantové hory

Hustý les

Kastové hory

Družina
nebrozených

Striebristá lúka

Vrch
Quercus

Kresaný
kopec

Striebristý les

Striebristý
chrám

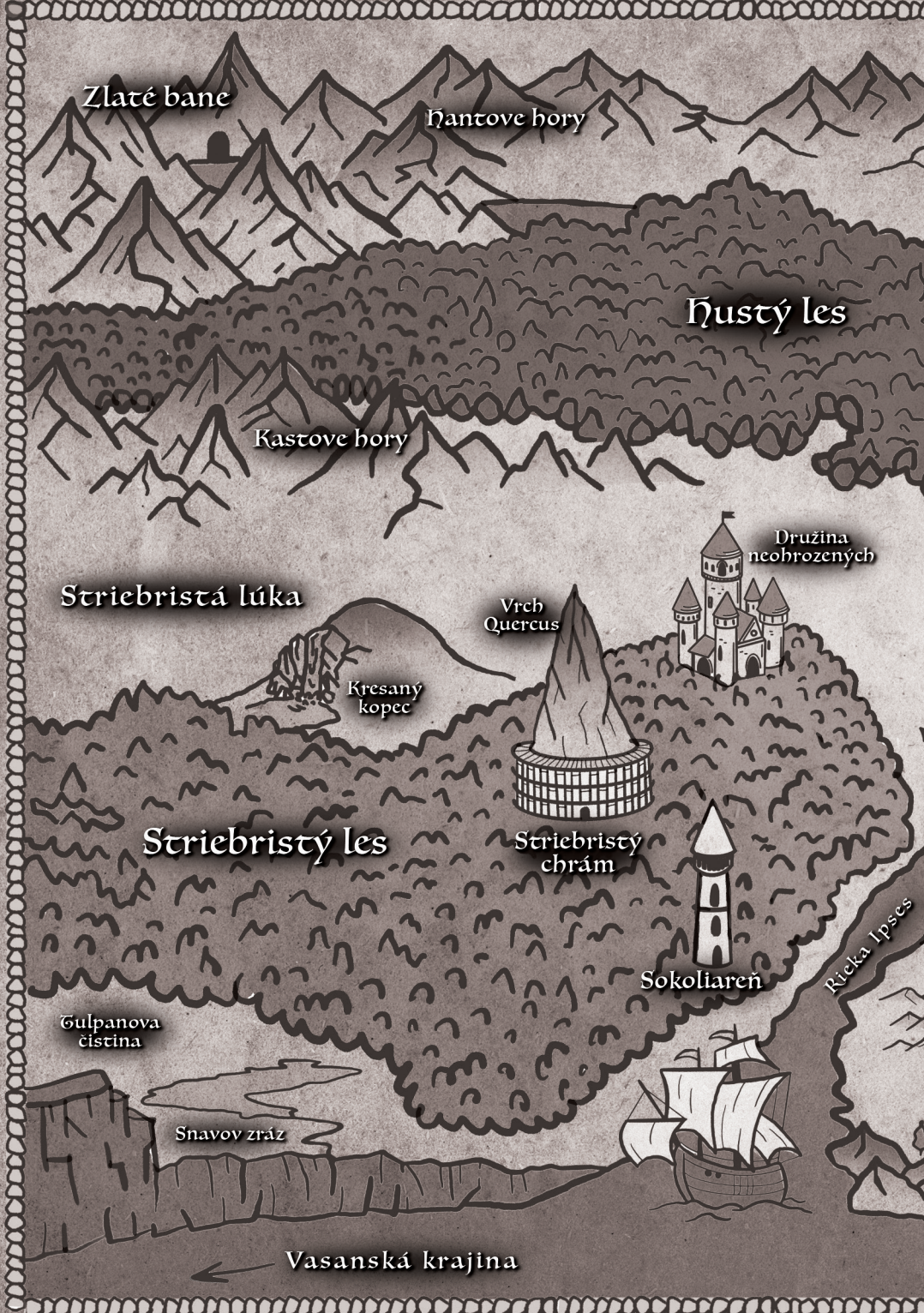
Sokoliaren

Rieka Ipses

Gulpanova
čistina

Snavov zráz

Vasanská krajina

BÁJNA RÍŠA

Křížový most

Grhoviško

Prístav

HORY MŇENED

Zelené vrchy

Ostrý vrch

Modrasté vodopády

Hlboké jazero

Priepasť zatratených

Kniežatstvo Keget →

Bájna ríša

Sívius Polnočný

Stephen Wilde

© Stephen Wilde, 2024
v spolupráci s Publico.sk

Druhé vydanie

Redakcia a jazyková korektúra: Alžbeta Vojteková
Obálka a grafická úprava: Miroslav Bellay

ISBN 978-80-570-5946-2 (tlač)
ISBN 978-80-570-5948-6 (epub)
ISBN 978-80-570-5949-3 (mobi)
ISBN 978-80-570-5947-9 (pdf)

BÁJNA
RÍŠA

SÍVIUS POLNOČNÝ

STEPHEN WILDE

1. KAPITOLA

BÁJNA RÍŠA

V týchto šírych krajoch, kde rastú striebřité stromy, rozprestierajú sa hojné lúky a pastviny, kde pramení rieka Ipses, kde vyrastajú hory Mened a žiarou vyniká Striebristý les, sa odohrávajú príbehy od obyčajných živých stvorení, talentovaných majstrov, vševiediacich thelárov, energických námorníkov, cez mystické panie až po udatných mužov, ktorých reprezentujú ich hrdinské činy.

V týchto šírych krajoch žijú spolu odpradávná v mieri tri národy Bájnej ríše. Každý národ má svoje vlastné územie, to však neznamená, že by sa nemohli navštevovať či obchodovať spolu. Bájna ríša je vždy otvorená pre všetkých svojich krajanov i pre spriaznené krajiny. Tu si každý našiel svoj najobľúbenejší kúsok zeme. Niektorých najviac priťahovala podmanivá rieka, iných tajomný les, ďalších dobrodružstvo pod horami.

Plynutie času vyrátali na dvanásť mesiacov, z toho tri sú krátke a deväť dlhých. Počas krátkych mesiacov, povedané slovami miestnych – chladných, zďaleka príde studený vzduch, no veru nikto sa nemusí báť omrzlín. Dlhé mesiace, známe ako teplé, sprevádza slnečné počasie, pravdaže, hory chvíľami rady priťahovali i dážď.

BÁJNA RÍŠA

V centre Bájnej ríše sa skvie vysoký vrch Quercus, ktorého obklopujú prastaré striebristé duby týčiace sa do výšin, badateľné i z diaľok. Každý tento vzácny strom by mohol rozpovedať svoju vlastnú históriu, i keď počty rokov nie sú známe nikomu.

Traduje sa, že zakladateľ Bájnej ríše, Sívius Polnočný, ich kedysi dávno vysadil. Polieval ich farebnou vlahou, ktorú sám namiešal, aby nadobudli energický náboj. Snúbila sa v ňom nesmierna trepezlivosť, chodil ich polievať, až kým nenarástli na dospelé jedince a nevsiakli túto tekutinu hlboko do seba, do všetkých letokruhov.

Duby sú pomaly rastúce stromy, preto Síviusova starostlivosť pretrvávala dlhé roky, kým dorástli do dospelosti, aby zvestovali svoje čaro. Odvtedy sa každú noc jemne rozžiaria nádherným striebriстым jasom. Každý mesiac vydajú zo seba ožarujúci poloblúk ponad Quercus, kde sa všetky náprotivné žiary spoja, a tak plynulou kontinuitou vytvárajú spojenie striebriстых dubov a symboliku vznešenej ochrany a stability národa.

Quercus poskytuje výhľady, aké bežný tvor nemôže len tak zažiť. Výhľad na cesty z lesa vedúce k rieke Ipses, na domčeky a mlyny postavené v blízkosti rieky, na lode rybárske a obchodné plávajúce na hladine. Obe strany rieky sú prepojené mostami, od ktorých cesty na východ vedú k menedským horám. Tam už badáme oveľa menej zelene, ďalej od rieky sa dokonca zeleň úplne stráca a prevažuje suchšia pôda, kamenistá. Pod horami sa črtajú vytesané veľké otvory do domovov hôrneho národa a takisto vytesávané chodníky, ktoré sú navzájom popretkávané.

Ich denné činnosti odrážajú prvotný zmysel Bájnej ríše, učenie samotnému životu a remeslám. Preto na prvé miesto kladú náuky o elementárnych pravidlách správania sa, o národných zvykoch,

BÁJNA RÍŠA

o pôvode svojej krajiny, učili sa písmu i čítaniu, nevynechali náuky o príprave jedla, o stavbe príbytkov, ba aj o obchodovaní. Dalo by sa povedať, že všetky náuky pod dohľadom majstrov poskytli základné poznatky o fungovaní sveta, aký poznajú, a stali sa základom inteligencie národa.

Pred prechodom do dospelosti si prešli rôznymi praktickými skúškami, aby sa rozhodli, kam povedie ich cesta. Ak sa priklonili k remeselnej práci, čakalo ich rozhodnutie, k akému majstrovi sa pridajú. Pokiaľ sa odhodlali vykonávať duševnú prácu, vybrali si, do akého spolku sa zaradia.

Významnú úlohu pri udržiavaní pokoja a mieru zohrávajú vznešení thelári. Ich pôsobnosť siaha po okraj Bájnejs ríše i ďalej, do spriaznených krajín. Každý národ má svojho vznešeného thelára, ktorý má hlavné slovo. Nik by sa neodvážil protirečiť múdremu, každý k nemu prechovával rešpekt a úctu. A vznešení thelári si to zaslúžili.

2. KAPITOLA

SPOZNÁVANIE NÁRODOV

Striebristý les

V Bájnej ríši sa nachádzajú husté lesy, lúky a čistinky, pohoria i odľahlé vrchy. Lesný národ žijúci v Striebristom lese má príbytky priamo na stromoch, aby jeho príslušníci boli chránení pred prípadným nebezpečenstvom zatúlaných zvierat. Drevené domčeky stavajú približne jeden a pol až dva metre od zeme. Presúvajú sa do nich rebríkmi, schodmi, alebo upevnenými popínavými lianami. Nájdu sa medzi nimi aj takí, čo uprednostňujú starodávne bývanie na stromoch viac širokých ako vysokých, kde im dutiny poskytujú dostatok životného priestoru. I tak väčšinu prác vykonávajú vonku, pod prikrývkou zelene.

Striebristý les je pokrytý napodiv stálozelenými listnatými stromami, prevažne dubmi, no utrášilo sa pomedzi ne aj zopár ihličnanov. Národ lesný síce prebýva v tomto lese, ale jeho pôsobnosť sa prirodzene rozšírila na menšie lesy vyrastajúce zo západu i na okolité lúky. Je domovom rôznych tvorov, dobrých i zábavných, múdrych i prostorekých.

SPOZNÁVANIE NÁRODOV

Vrch Quercus, jasný stredobod pozornosti sťa šíp zrastený so zemou, dominantný svojou výškou, pôvabný, so štíhlym tvarom, kde sídli jeden z troch vznešených thelárov, Menos. Nažíval si v tichosti, v meditáciách, zriedka opúšťal svoje skromné siene harmónie a pokoja.

V splynutí s vrchom Quercus okolo neho narástol pred mnohými a mnohými rokmi Striebristý chrám, aby v ňom vzdelávali ďalších thelárov a kňazky. Okrúhle krivky chrámu lemované bielym a svetlosivým travertínom a poschodia oddelené stĺpovými terasami pôsobili majestátnym dojmom.

Vznešený thelár Menos opäť vyšiel na najvyššiu plošinu vrchu Quercus, pretože mal v pláne pozorovať úkazy na oblohe, ktoré sám vypočítal na túto noc. Vedel, že hviezdy skrývajúce sa za roztrhanými mračnami sú v správnom postavení na to, aby menovali pomocníkov do tretieho stupňa, na učenca thelára.

Menos, vysoký postavou, s vlasmi tmavými a krátkymi, so vždy oholenou bradou, sa snažil v pokoji zahĺbiť do skúmania oblohy, ktorá bola čím ďalej, tým jasnejšia. Myšlienky mu však zachádzali do úkazu, aký zazrel pred pár dňami, ešte predtým, ako vyplávala Ipseda s posádkou, ktorá zohrá dôležitú úlohu.

Od tej noci ho neupustilo znepokojenie nad prazvláštnym úkazom, aký zazrel na oblohe. V tú noc, bez viditeľnosti hviezd, vyšiel na svoje meditačné ústranie vrchu Quercus. Ponáral sa hlboko do svojich myšlienok a pokúšal sa dosiahnuť vyššiu úroveň vedomia, pričom mal v úmysle spoznať odpovede na svoje otázky. Nie vždy boli jasné, objavovali sa v zahalenej forme hlavolamu, ktorý mal objasniť. Oblohu vtedy prečala Persova hmlovina. Najskôr menším

BÁJNA RÍŠA

zábleskom, z ktorého sa rozvinula sťa krútiaca sa stuha. Hmlovina začínala mať tmavomodrú farbu, pomalým hmýrením prechádzala do fialovej. Bol to veľmi cenný úkaz. O tomto jave sa tradovalo, že ak sa objaví na oblohe, ľudia postretne šťastie, avšak len cez dlhé slzy. Zvoľna a špirálovito sa premiešavali modrá s fialovou spleťou.

Menos ani oka nezažmúril, aby si nenechal ujsť ani jeden pohyb Persovej hmloviny. Jej viditeľnosť nepohasla ani po chvíli. Elegantly odstúpila až neskoro po polnoci. Bádala nad odkazom oblohy, nad možnosťami, čo chce naznačiť svojou predlohou. Nebolo to bežné, ba ani bežný človek to nemusel za svoj život zažiť. Ani vyrátať dovedna s postavením hviezd sa hmlovina nedala, jednoducho si len tak priplávala, aby na niečo upozornila.

Vznešenému thelárovi hlavou prebleskovalo množstvo otázok súvisiacich s úkazom:

Aké ohrozenie pohltí krajinu? Dá sa vyhnúť protivtenstvu? Potrebujeme niečo zmeniť na chode krajiny? Kto to vie zmeniť a akým spôsobom? Ako predísť boju?

Vo víre vnuknutí sa thelár presunul do čias dávnych, keď ešte nepatrilo pod vznešených thelarov. Tí, čo prežili, pamätajú na dlhé utrpenie a bôľ, ktoré vystriedalo porazenie zla. Ale tento mizivý úspech bol iba stotinou šťastia, akým oplývali ľudia predtým.

Temnota sa nemohla znova prebudiť. Alebo mohla?

Bezodkladne musí konať. Upovedomí známeho priateľa z krajiny Keget, ktorého veky nevidel a ktorý sa veľmi dobre orientoval v čítaní oblohy a hmlovín, v jej predpovediach. Dlhو spolu nevedeli siahodlhé debaty o presunoch oblohy a jej významoch, nevymenili si poznatky o podstate sveta.

SPOZNÁVANIE NÁRODOV

O úkaze a pripomenutí čias minulých dá na známosť vodcom najbližších spriaznených krajín. Tak aj ihneď vykoná. Vítanejšie je poslať dar a zároveň osobné stretnutie tvárou v tvár, ako keby mal poslať sokola so správou. Zatiaľ čo zrak neoklame, na zvitku papiera nie je možné vystihnúť priame emócie. Najspoľahlivejšou osobou vykonať tento úkon mohol byť iba kapitán lode Ipseda. Menos skončil s prechádzaním, spravil otočku, následne za ním zavialo čierne rúcho a stratil sa v tme.

Vznešeným thelárom sa Menos nestal zo dňa na deň. Najskôr sa uchádzači o thelára v ranom veku stali novicmi, označovali ich sivé rúcha. Postupne rokmi pokračovali v troch fázach pomocníkov a pridávali sa im modré pásy na znak povýšenia. Aby sa dostali na úroveň učenca s modrým rúchom, hlbšie sa zaúčali pre splnenie potrebných vlastností. Na thelára prešli premenou počas desiatok rokov, aby si vyslúžili červené rúcho. V poslednom piatom stupni figurovali vznešení thelári odetí v čiernom rúchu. Tí boli traja v celej ríši. Vďaka svojmu učeniu a tajomstvám sa dožívali úctyhodného, až päťnásobného veku, na rozdiel od bežných ľudí, a dokonca ani nešedivejú.

Aby novici a pomocníci prešli na ďalší stupeň, vykonávali skúšky, avšak čím ďalej sa chceli dostať, tým náročnejšie úlohy dostali. Trvalo roky, kým sa vypracovali do takého stavu vedomia, aby mohli postúpiť na vyššiu úroveň. Skúšky vyžadovali veľmi veľa trpezlivosti, vytrvalosti, snahy a nevzdávania sa, pretože len to im prinieslo postup. Ak neboli pripravení postúpiť na vyššiu úroveň, zotrvali na rovnakej úrovni dlhší čas.

Rieka Ipses

Rieka Ipses oddeľovala širokým tokom Striebristý les od hôr Mened, zároveň ich spájala mostami. Pramenila ďaleko na severe a ústila na juhu do mora za hranicami Bájnej ríše.

Riečny národ, obmývaný Ipsesom, využíva prítomnosť tečúcej dlhej rieky na zjednodušenie živobytia pomocou vodných mlynov. Rieka bola ich výborným pomocníkom. Našli v nej útočisko pred hladom a tiež im pomohla zjednodušiť inak namáhavé činnosti. Prepravovali po nej tovar a objavovali jej vzdialené končiny. Zvykom Ipsesanov bolo nosiť svojské klobúky, aby ich chránili pred slnkom, keďže trávili celý čas chytaním rýb, alebo plavbou na lodiach za obchodom. Spočiatku sa usídlili na západnej strane, avšak po rozširovaní obchodných činností osídlili aj východnú stranu, ku ktorej vystavali prepojenie pevnou konštrukciou drevených mostov. Svoje domy stavajú kombináciou dreva, trstia a ipseského bahna, ktorým ho vyplňajú a spevňujú.

Ipses sa rozširuje a vlieva do mora. Ipseský národ vo veľkej miere vlastní rybárske lode, prepravné i obchodné, vydávajúce sa do odľahlých krajov nielen za obchodnou výmenou. Všetky lode začínali sezónu od druhého mesiaca a končili v jedenástom. Ďaleko na rozbúrenom mori a mrazivom vzduchu sa totiž nedalo fungovať ako bežne.

Alkides videl slobodu len v širom mori, ďalekosiahlom, kde nebolo vidno pevniny, iba obrovské morské vlny. Cítil sa stiesnene vždy, keď si pomyslel na prezimovanie doma v mlyne v Ipsese.

SPOZNÁVANIE NÁRODOV

Sprevádzal ho nepríjemný pocit uväznenia, zomknutia medzi štyrmi stenami. Bol najstarší z piatich súrodencov, vychovaný otcom rybárom a matkou, ktorej vďačil za neutíchajúci zvyk pýtať sa na všetko možné i nemožné. Alkides sa kedysi pokúšal dostať do Družiny neohrozených, no nepodarilo sa mu to. Nedokázal zdolať fyzickú skúšku. Možno práve kvôli tomu, že nebol taký vytrvalý ako urečnený. Nechal sa preto zlákať na palubu obchodnej lode Ipseda, kde sa našlo miesto ako stvorené pre neho. Stal sa z neho námorník a obchodník zároveň.

Kolosálnou obchodnou loďou, nemajúcej obdoby široko-ďaleko v celej Bájnej ríši, bola Ipseda. Na jej čele stál kapitán a vernou pravou rukou mu bol pobočník. Mohutná trojstážňová galeóna poháňaná silou vetra naberala na otvorenom mori nezvyčajnú rýchlosť. Jej trojpodlažná paluba poskytla priestor pre početné množstvo námorníkov. Všetok tovar im dodávali obchodníci z Riečneho trhu. Kde prekvitá obchod, tam sú aj mince. A kto chce mince nazvyš, musí sa dobre realizovať. Na palubu lode sa preto dostali len vyučení námorníci a tí obchodníci, ktorí boli presvedčení svojou veľavravnosťou. Nebolo veru jednoduché ovládať pravidlá lode ako námorník a zároveň zobchodovať pridelený tovar. Preto vzal na seba každý člen posádky privilegovanú zodpovednosť.

Alkida z krátkeho vytrhnutia z reality prebudil kapitán lode Ipseda hlasným zvolaním: „Hej, chlapi! Teraz ma dobre počúvajte! Ak nenapnete lepšie dolné plachty, pôjdeme s vetrom ako drevo po púšti! Čím skôr dorazíme do prístavu, tým bude viac času na uží-

vane si v miestnych hostincoch! Okamžite do práce!“ motivoval ich.

Na lodi sa začali námorníci hmýriť ako mravce na mravenisku. Jeden cez druhého bežali k lanám a vykonávali rozkaz. Pritom sa im na tvári javili mierne potmehúdske úsmevy s vidinou pobytu pár mesiacov v cudzích krajoch. Nezaostával ani Alkides, ktorý pohotovo viazal laná a rozprával sa s ostatnými námorníkmi o tom, ktorý hostinec navštívia ako prvý. Väčšina sa už vyznala na obchodných trasách i v mestách, túto sezónu žiadne nové nepribudli. Námorníci sa zhodli, že jednoznačne navštívia lukratívny hostinec *U Červeného Draka*, kde najlepšie pivo roznášajú kypré ženy. Dobre sa najedia na trhoch po roznesení tovaru, no všetko musí počkať, kým sa nevyložia. Najskôr práca, potom zábava.

Loď Ipseda mierila za obchodnou výmenou do kniežatstva Keget. Ipseda pozostávala z troch podpalubí, pričom v druhom a treťom bolo miesto na uskladnenie obchodného tovaru a prvé podpalubie zaberali kajuty námorníkov. Kapitánova kajuta, nachádzajúca sa súbežne s palubou medzi schodmi nahor ku kormidlu, patrila medzi zakázané pre oči ostatných. Pomyselne, kapitán spal rovno pod kormidlom. Námorníci spali v oddelených kajutách rozdelení po troch, okrem pobočníka nezdieľajúceho kajutu s inou osobou. Potreboval samostatný a súkromný priestor na riešenie záležitostí, ktoré boli udelené kapitánom. Kajutu si zamykal, nikto nesmel vidieť uschovávané dôverné dokumenty alebo rozpracované záznamy.

Obchodnú loď poháňali plachty zavesené na rahnách troch sťažňov, zriedkakedy sa zapojili chlapi do veslovania. Veslá uložené v podpalubí mali viac zavadzajúcu funkciu ako úžitkovú.

*

Námorníci vnímali kapitána lode ako hrdého a statočného muža, ktorý prežil niekoľko bojov s pirátmi, je rokmi ostrieľaný, no stále má svoju formu a vždy sa snaží byť upravený. Cítiť to najmä keď vypne hrud', nadvihne svoj klobúk a začne hlbokým a mocným hlasom hovoriť o nasledujúcich plánoch, rozprestrie mapu a jasnými gestami ukazuje trasy, ktorými sa budú plaviť.

Keď tentoraz dohovoril o dôležitosti prepravovaného tovaru, aby sa skladoval aspoň za primeraných podmienok, zamieril do svojej kajuty. Za ním nastala vrava otázok.

„Kedy presne prídeme domov do Ipsesu?“ spýtal sa vysoký plavovlasý námorník.

„To pre teba nie je rozhodujúce, potrebujeme doručiť všetok tovar, navyše, nepoškodený. Pokyny dostávate počas plavby. Načo sa také zbytočnosti pýtaš?“ zahodil rukou kapitán, keď sa mu neráčiło rozoberať veci, na ktoré práve nemal chuť.

Plavovlasý námorník urýchlene odpovedal: „Mám sa ženiť, ale keď neprídem načas a zabudnete ma v nejakom prístave, tak sa nenahnevám, aspoň budem mať dlhšie pokoj na mori.“

Kapitán na neho rázne zazrel a povedal: „Nabudúce len adekvátne otázky,“ a zabuchol dvere do svojej kajuty.

„No jasné, jasné, šéfinko...“ zamrmlal plavovlasý námorník.

Alkides dobre že nevybuchol smiechom, potľapkal kamaráta po pleci a spolu si sadli k sudu s rumom.

„Tak sa zdá, že nebudeme mať čo míňať, keď sa zbavíme všetkého tovaru. Na to si musíme pripit!“ vyhlásil plavovlasý námorník a poriadne si odpil z rumu.

„No počkaj! Nie do dna, veď praží slnko a pijeme rovno z vedier,“ zaznelo od Alkida.

BÁJNA RÍŠA

*

Posádka po pár dňoch dorazila do prístavu v kniežatstve Keget, kde mali kotviť najdlhšie, aby načerpali nové sily. Kapitána Ipsedy na túto plavbu viazala povinnosť, ktorej splnenie prisľúbil vznešenému thelárovi Menosovi. Pred vyplávaním si ho dal Menos zavolať k sebe do Striebristého lesa. Dovtedy kapitán nenavštívil Strieborný chrám, ani sa mu nenaskytol dôvod. Pred chrámom ho uvítal pomocník thelára v modrom rúchu. Zamierili v tichosti dovnútra cez otvorenú kruhovú halu pôsobiacu tajomne, vyšli na poschodie a zabočili doľava. Všade vládli ticho a pokoj, zvonka sa niesli zvuky lesa cez poloblúkové okná. Pomocník thelára zaklopal na jednu z dverí.

„Vznešený thelár si želá, aby ste mali súkromie,“ pomocník sa uklonil a odišiel.

Kapitán po vyzvaní otvoril dvere.

„Vitaj, drahý kapitán, ráč sa usadiť,“ ponúkol mu miesto Menos za okrúhlym stolom.

„Ďakujem, je to pre mňa veľká česť,“ zložil si čiapku na kolená.

Thelár nalial z krčaha do pohárov čistú vodu.

„Prejdime rovno k podstate, kapitán, času nie je dostatok. Moja dôvera voči tvojej osobe je vysoká. S najväčším predpokladom zvládneš úlohu, ktorou ťa poverím. Navyše, každý z nich ťa pozná.“ Menos vzal z police zvitky papierov a položil ich na stôl. „Potrebujem, aby si tieto zvitky doručil dôležitým osobám spriaznených národov. Označil som ich rozdielnym povrazom,“ ukladal pred neho jeden za druhým. „Tento zvitok s červeným povrazom je určený pre knieža Kegetu a hnedý pre prvého duchovného v Kegete. Na druhej strane mora leží krajina Perklanov, kde sa nachádza náš známy, pán kráľ, ktorý ťa eventuálne neprijme s otvo-

renou náručou, napriek tomu ho však zaväzuje povinnosť danú vec prevziať a odpovedať. Pre neho je žltý povraz. Posledná zastávka bude u vasanského kráľa. Odovzdáš mu zvitok so zeleným povrazom. Zatiaľ všetkému rozumieš?“

„Áno, vznešený thelár,“ hrdo odpovedal kapitán.

„Pre vrúcejšie prijatie daš každému z nich dar. Samozrejme, budeš hovoriť v mene mojom a v mene Bájnej ríše,“ ku každému zvitku položil predmet zabalený v látke. „Najskôr podáš zvitok. Chvíľu počkáš na reakciu a následne odovzdáš dar. Musia ho prečítať a podať ti odpoveď. Preferujem písomné odpovede, ústne sa môžu líšiť a v tomto prípade zaváži obmena akéhokoľvek slova. Ak by perklanský kráľ príliš váhal, zaruč sa našou pomocou vo vhodný čas. Kniežatú a kráľom doruč zvitky osobne, k duchovnému kvôli urýchleniu môžeš vyslať svojho pobočníka.“

„Vyslovene sa spoľahnite na mňa, nesklamem vás. A ako veľmi to ponáhľa?“ spýtal sa kapitán pevným hlasom.

„Som si vedomý obmedzenej rýchlosti lode a priazne počasia. Jednoducho, budem vás očakávať do tmavého splnu,“ zamyslel sa vznešený thelár.

V kapitánovi sa prebudila zvedavosť: „Ak sa nenahneváte, mohol by som vedieť...“

„Všetko sa dozvieš v pravý čas. Ako sa morská vlna nechá unášať na okraj brehu, musí byť trpezlivý i ten, ktorý čaká na jej príliv.“

„Rozumiem a mnohokrát ďakujem za prejavenú dôveru. Zajtra vyplávame.“ Kapitán si poukladal do tašky zvitky a dary od posledného po prvý odovzdaný a odpil si z vody.

„Veľa zdraru, drahý priateľu! Budem ti podsúvať pomocnú ruku k úspechu, rovnako i dar nápadov. Neobávaj sa nikoho, nepýtaj sa príliš. Je to dôležité pre jednoznačnosť splnenia. Čaká ťa i zopár

BÁJNA RÍŠA

prekážok, ale zaručene sa vrátite s Ipsedou živí. A nezabudni, pomoc druhým je nadovšetko vítaná,“ ukončil Menos s úsmevom.

„Spravím všetko, čo je v mojich silách, o tom nepochybujte, vykonám vaše príkazy do bodky, vznešený thelár!“ uklonil sa kapitán.

Po zakotvení v prístave v Kegete sa námorníci nemali kam ponáhľať. Alkides sa so skupinou námorníkov vydali objavovať nové miesta na veľkom piesočnatom polostrove. Zatiaľ kapitán so svojím pobočníkom navštevovali kupcov tovaru a riešili obchodné záležitosti. Pri horúcom počasí bolo veľmi praktické, že členovia posádky mali na hlavách námornícke klobúky. Obdivovali architektúru tunajšieho kniežatstva a keď sa odchýlili z hlavných trás, neustále sa zabávali do piesku. Na to akosi nemali vhodnú obuv, neraz sa im príliš nabral piesok do topánok, že im nohy v ňom zostali a museli dobiehať kamarátov, ktorým sa nechcelo stále na každého čakať.

„Podme si tamtú starobylú sochu obzrieť!“ navrhol Astan, skúsený námorník mohutnej postavy. Vybočili z hlavného chodníka, prechádzali pomedzi aleje vysokých paliem a kamenných sfing, slnko bohabojne pieklo, až sa dostali k stĺporadiu obrovskej siene žiariacej bielou farbou odrážajúcou sa od slnka. Farebné výjavy vyryté do kamenných blokov znázorňovali život bežných ľudí aj výjavy honosnejšieho kniežatského života. Námorníci boli rozlezení v sieni, pomedzi stĺpy, niektorí za obrovským obeliskom a duma- li, za aký čas to mohli postaviť. Premýšľali aj nad tým, koľko mužov sa tu nadrelo, a hádali, aké množstvo kameňa museli použiť.

Zrazu sa pri nich vyskytla nevídaná spoločnosť. Vynorila sa skupinka zle odetých a chudých mužov s dýkami v rukách, ktorí zaujali útočiaci postoj.

SPOZNÁVANIE NÁRODOV

„Hej, chlapci, zle ste nás odhadli, nie sme žiadne zablúdené slečinky!“ zakričal Astan.

Zločinec na nich vrazil vlastnou rečou, vôbec si nerozumeli. Spustila sa bitka. Nastala tlačienica námorníkov s domácimi, bili sa jeden cez druhého. Alkides skočil na jedného, schytil mu ruku, obrátil ju okolo hlavy a prehodil ho na tvrdú zem, čím mu vyrazil dych.

„To vážia ako kúsok dreva? Keď zafúka silnejší vietor, máme po probléme a týchto tu odveje preč,“ zahlásil Astan a vzápätí udrel ďalšieho zločincina päťou do brucha, aby ho odrovnal.

Spoza obelisku sa vynorili ďalší námorníci na pomoc, s touto presilou zločinci nerátali. S dýkou v ruke sa nahnevaný zločinec rozbehol proti Alkidovi, ten sa šikovne zohol a skopol ho na zem. Vyrazil mu dýku a zobral si ju ako suvenírom do vrečka. Zločinci museli uznať, že nemajú šancu proti väčšiemu počtu námorníkov. Niektorí sa ani nestihli pozviechať zo zeme, už ich námorníci spacifikovali. Ešte utržili zopár rán, zatiaľ čo sa snažili vymaniť z kruhového zovretia námorníkov, keď ich vodca zakričal niečo v rodnom jazyku a dali sa na útek. Vyšli z toho dobití a ešte viac dotrhnutí, k tomu stratili svoje chabé zbrane, a tak si radšej s hanbou zachránili kožu. Námorníci pozbierali dýky, nože a začali si ich prezeráť. Na prvý pohľad boli pevné a umelecky vyrezávané, niektoré farebne pomalované malými postavičkami s výjavom pri bitke.

„Aspoň sa tu nenudíme, ešteže ich nebolo viac, komu by sa chcelo vybíjať si energiu na nejakých darebákov, keď ju potrebujeme na večer do hostinca?“ posmešne zahlásil Astan a nastal hurónsky smiech ozývajúci sa kamennou sieňou.

*

BÁJNA RÍŠA

Kapitán so svojím pobočníkom boli po písomnej dohode aj osobne pozvaní vyslancom do palácového komplexu kvôli uzatvoreniu obchodu. Kapitán si dobre rozumel s kniežaťom Kegetu. Poznali sa od čias, keď knieža nastúpil na trón ako pokrvný nasledovník. Kapitán potreboval okrem oficiálnej návštevy u kniežaťa aj súkromné stretnutie, aby vybavil tajnú záležitosť zverenú vznešeným thelárom Menosom. Nikto sa o tom nemohol dozvedieť.

Pobočník sa vyznačoval precíznosťou, všetky dokumenty na podpísanie obchodu vrátane pečate si uložil do kapsy. Kapitán sa prezliekol do čistých šiat, prehodil cez seba krátky plášť – na okrajoch vyzdobený – a nasadil si na hlavu čiapku s pripevnenými hodnosťami, nech budí dojem dôležitosti pri vzácných hosťoch. S pobočníkom sa ponáhľali do paláca, aby prišli načas.

Pri prvej vstupnej bráne sa nevyhli kontrole strážne. Ukázali listinu s pozvaním kniežaťa na obed. Strážni vojaci ich, samozrejme, vpustili dnu spolu s dozorom. Keď sa dostali pred druhú bránu, takisto zabezpečenú vojakmi, dozor ich vyzval, nech sa znova preukážu pozvaním. Vojaci ich kvôli bezpečnosti, ako aj každého, prehládali a vpustili do nádvorja pred palácom.

Pobočníkovi sa skoro hlava zatočila, keď sa pozeral do výšin, kam až siahajú palácové veže. Niekoľkostupňový palác poprepájaný schodiskami, stĺpmi, komnatami a vežami zanechal dojem, ktorý vyráža dych. Na prvé poschodie viedlo široké schodisko zvonka. Ďalej, na ostatné podlažia, sa dostali už len z prvého poschodia. Vnútri na prízemí pracovalo služobníctvo v kuchyni, v inej miestnosti triedili šatstvo na čisté a špinavé, vo väčšej miestnosti pracovali usilovne remeselníci. Stráž viedla oboch hostí rovno po

mohutnom kamennom schodisku na druhé, najviac strážené poschodie, kde na nich čakala dcéra kniežaťa.

So širokým úsmevom povedala v reči Bájnej ríše: „Srdečne vitajte, drahí hostia, a veľkoryso prijímajte, čo je vám dané!“

Ďalej pokračovala rečou piesočnatých národov, ktorú kapitán ovládal a naučil ňou vravieť aj pobočníka: „Otec vás čaká v loveckej sieni. Cítte sa u nás príjemne. Nasledujte ma,“ príjemným hlasom dodala dcéra kniežaťa.

Bolo zvykom, že hostí vítal kniežací potomok, ba dokonca v rodnej reči hostí. Dcéra kniežaťa vyzerala osobitne upravené, v tmavých zopnutých vlasoch sa jej trblietali zlaté spony. Na krátkej spodnici pod kolenami mala prehodené zlatom vyšívané dlhé rúcho hodné princeznej. Prechádzali popri vytesaných sochách, vysokých vázach, obišli viacero dverí, až sa dostali do loveckej siene.

Na stenách sa čneli povešané obrazy s loveckými výjavmi, okolo nich robustné kožušiny a vypchaté zvieratá.

Knieža krajiny Keget ich privítal s otvoreným náručím, aby dal najavo, že ide o priateľskú návštevu. Kapitán pristúpil bližšie, aby sa navzájom uklonili.

„Mohol si sa aj skôr ukázať, priateľu. Veľa piesku sa presypalo, odkedy sme sa nevideli. Tuším ti vlasy ostriebrili,“ predniesol knieža zvučným hlasom.

„Ako inokedy, vlny ma sem opäť zaviali za prácou a verím, že ma zavejú častejšie. Tvoja krajina viditeľne prosperuje, dokazuje to aj záujem ľudí o trhy dole v meste, čo som videl. Ani tvoj palác nechátra,“ dodal kapitán a mierne sa uškrnul.

Pobočník za ním v tichosti stál a len načúval.

BÁJNA RÍŠA

„Sadnime si k stolu, s prázdnyim žalúdkom a suchým hrdlom toho veľa nenahovoríme,“ knieža vyzval služobníctvo, aby priniesli z kuchyne čerstvo pripravené jedlo.

Na dlhom stole bol prestretý ukázkový riad, čo bolo v takomto paláci bežné. Na každom rohu stola stál poddaný s obrovským vejárom z peria v ruke a pomaly ovieval, alebo aspoň pomáhal rozprúdiť vzduch v miestnosti, pretože ten sa dnes nechcel ani pohnúť. Horúčavy a bezoblačné počasie sú v krajine piesku na všednom poriadku. Dcéra kniežaťa sa usadila oproti svojmu otcovi, hostia zo strany dĺžky stola.

Pri jedení prvého chodu sa knieža spytoval: „Ako to vyzerá na mori? Obťažujú vás piráti? A čo sa deje v Bájnej ríši? Počul som, že sa chystajú zmeny vo vydávaní povolení na vchádzanie do vašej ríše.“

„More je raz búrlivé, raz pokojné. Ak sa nám podarí stretnúť pirátov, nemáme sa čoho obávať, máme dosť silných mužov na palube. Nech sa za odplatu piráti boja mojich mužov, ktorí vedia dobre narábať so zbraňou,“ kapitán zahryzol do pečeného mäsa a s chuťou prežúval. „Doniesli sa ti pravdivé chýry, knieža. Pri ústí rieky Ipses, vlievajúcej sa do mora, chystajú kontrolovanie lodí. Naši ľudia takticky rozmiestňujú Družinu neohrozených, aby hliadkovala na ústí rieky a zamedzovala vstup neoprávneným osobám do našich krajov. O tom sa porozprávame neskôr. A vieš, nie je príjemné, ak sa tam hemžia cudzí neprajníci, alebo ak sa piráti dostanú až do prístavu pod zámienkou obchodovania, a pritom vám chcú vypáliť dedinu a zobrať zásoby.“

Knieža len pritakal a odpil si z riedeného denného piva.

SPOZNÁVANIE NÁRODOV

„Tak je, kapitán. Čo by sme boli ako národ bez ostražitosti a bez obrany. Slabý panovník je ten, čo nevsádza na ochranenie svojho mesta a jeho obyvateľov.“

Maškrtný pobočník si nakladal sladkú kašu poliatu medom a zdobenú ovocím. Nie že by kilá na ňom prezrádzali jeho maškrtnosť, práve naopak, iba preferoval sladké.

Keď sa taniere vyprázdňovali, kapitán spustil: „Vzácnne knieža, dovoľ, aby sme ti predostreli našu ponuku. Priniesli sme šatstvo, ručne tkané látky, parfumy i koreniny, čo potešia tvoju pani i dcéru. Máme zdobené keramické nádoby, masívne drevené truhlice, prepracované pevné kuše, tie by sa ti určite páčili,“ vysypal zo seba na jeden dych.

„Prejdime do pracovne, aby sme mali lepšie pohodlie na dojednávanie,“ povedal knieža po zjedení posledného sústa chleba.

Vstal a zamieril o dve miestnosti ďalej. Presúvali sa vnútom cez užšie dvere, nemuseli vychádzať na vonkajšie terasy. Dvere na terasové plochy mali oveľa väčšie a širšie obruby ako vnútorné, cez ktoré sa prechádzalo z jednej miestnosti do druhej. Vyšší človek mal potrebu zohnúť sa, i keď nemusel, ale pocit mu to našepkával.

V strednej miestnosti im pohľad padol na nádherne vyrezávané a pozlátené sochy v každom rohu miestnosti, dokonca v nadživotných veľkostiach. Sochy lemujúce okná na ľavej strane vyzerali vážne a hrozivo, tieto tvory mali tigrie vztýčené telo s malými krídlami, v labách držali osteň. Na pravej strane pri vonkajších dverách kamenné diela stvárňujúce jemné ľudské bytosti naznačovali črty žien v plášťoch, s dlhými vlasmi a veľkými očami pozerajúcimi sa na nebesá.

BÁJNA RÍŠA

„Tie sochy máme preto, aby sme si spomenuli, že niekto vyšší nad nami bdie. Keď sa pozriete vľavo k oknu, obe sochy nám pripomínajú, aby sme sa nevyvyšovali nad ostatnými a boli k sebe láskaví a spravodliví. Pri nich máme myslieť na pokoru a zdravú sebaúctu. Na opačnej strane miestnosti, pri veľkých dverách, nás sochy varujú pred ľuďmi, ktorí si neželajú šťastie nášho národa. Sú to obranné tvory so vztýčeným prstom na znak upozornenia, že je potrebné udržiavať sa v strehu a dávať si pozor na slová ostatných. Pravdaže, nie zakaždým vieme vopred odhadnúť človeka,“ predniesol knieža svojim hosťom.

V pracovni sa nachádzalo množstvo políc plných zvitkov, kníh a nespočetne veľa malých predmetov. Nie celkom vyhorené sviečky na policiach prezrádzali časté používanie kvôli malému osvetleniu doliehajúcemu z drobných okien. Na mohutnom drevenom stole s hrubými nohami sa leskli ležiace čisté zvitky s dlhými farebnými pierkami a nádobami s čiernou farbou.

Pobočník v pracovni vytiahol na stôl listiny aj s náčrtmi jednotlivých tovarov. Na každej listine sa vyskytoval tovar jedného druhu. Jeho úlohou bolo povedať viac informácií o tovaroch, keď sa knieža o niečo zaujímal. Kapitán iba potvrdil správnosť jeho slov. Na prvé podanie v jazyku Kegetu sa skvel výborne.

Pobočník ponúkol, čo mohol, a zapísal si počty dohodnuté s kniežaťom pre jeho palác. Na záver zhrnuli podmienky dodania a vyplatenia.

„Výborne, do paláca mi pribudnú perfektné cudzokrajné exotické kusy. Máte šikovných majstrov, priateľa, len tak ďalej, nepoľavte a obchody vám budú prekvitať,“ knieža si spokojne prezeral náčrty umeleckých kúskov.

Keď si podali ruky na uzavreté obchody, navzájom sa uklonili. Otočili sa na odchod, keď sa kapitán ešte vrátil ku kniežatú a niečo mu potichu povedal. On prikývol. Potom oboch hostí odo dverí vyprevádzala stráž k prednej bráne.

Kapitán sa s pobočníkom po vyriešení obchodných záležitostí pobrali do súkromného večerného podniku, kde našli zábavu a potešenie na jednom mieste. Majiteľ podniku ich osobne privítal a zaželal veľa šťastia pri hrách. Kapitán obľuboval kocky, ale i kartové hry. V tomto večernom podniku sa stretávali zámožnejší, aby im spoločnosť robili upravené dámy.

Na druhej strane, *U Červeného Draka*, bolo veru veselo. Námorníci sa po celom dni objavovania krajiny usadili v najvychýrenejšom hostinci a vymieňali si s cudzími námorníkmi žartovné príhody. Nie všetci si navzájom rozumeli kvôli rozdielnej reči, ale to nemeňilo nič na zábave.

Alkides v dobrej podguráženej nálade predvádzal na kamennom stole výjav, ako by zdolal najväčšieho žraloka.

„Najskôr by som doň vrazil oštep. Ak netrafím, tak ďalší a ďalší, ale jeden ho už musí trafiť,“ zaháňal sa rukou a názorne ukazoval svoje nepresné vrhanie oštepom, „a potom ho vytiahnem sieťou na loď a začnem ho silno udierať päťou do zubov.“

„To načo, keď už si ho oštepom zabil? Zuby by ťa len dorezali,“ so smiechom dodal cudzí námorník.

„Mal by som istotu, že je po ňom, to nejde len tak. Musím s ním celkom skoncovať. Aj s jeho zubami, aj so všetkým, čo k nemu patrí,“ Alkides zoskočil zo stola trochu nemotorne a ďalej si užíval voľný večer.

Hory Mened

Na východe spoza rieky Ipses sa týčia vysoké štíty hôr Mened. Miestami také vysoké, že ich pohlcujú oblaky a strácajú sa vo výšinách. Pri úpäť, bližšie k rieke, sú do skál vytesané otvory, nie veľmi hlboké, skôr úzke a vysoké, aby v nich prebýval národ hôrny.

Predná skalná stena deliaca vonkajšok od vnútorných priestorov je vysekaná do hrúbky asi päť palcov. Obloky tiahnuce sa zospodu takmer po vrch zaručovali prienik väčšieho tepla a svetla. Pri vchode do každého skalného domu je vytesaná socha majiteľa, často v životnej veľkosti. Nad vchodmi nájdeme aj rohy lesných a skalných zvierat, ak sa chcú domáci popýšiť vzácnym úlovkom. Keďže slnko tu vídajú menej často, kvôli horám vytvárajúcim oblaky, Menedania sú najradšej zahalení do zvieracích koží, aby si udržali teplo. Asi je to zapríčinené hrubšou kožou, že sa správajú ako takí hrubokožci.

Menedania, tí prežijú aj pád zo skaly či napadnutie divými zvermi, ba dokonca aj kontakt so studenou vodou. Jednoducho, kto vie, ten vie. Nevyzerajú tak upravene ako ľudia z Ipsesu, ale to im neprekáža. Hlavne, že majú množstvo sily a svalov. A odvahy. Veď čo by si obliekli, čo by jedli, keby neskolili poriadnu zver? Národ hôrných obýva prevažne nižšie vrchy napájajúce sa do vysokých hôr a tiahnu sa všetkými možnými smermi. Zdola majú výhľad na skaly a jazierka, kríky krčiac sa popri cestičkách, na poskakujúce kamzíky. Chodníky sú vyšliapané aj na vrcholoch hôr, kde sa odvážnejší prechádzali doslova v oblakoch. Horský ostrý vzduch

ihneď prečistil pľúca. Cesta na vrch povzbudzovala telo a ducha, preto Meneďania vyhľadávali tento spôsob vyžitia.

Tamos považoval za uchvacujúce, keď sa prechádzal za burácania hromov popri horských jazerách, ktoré ešte odrážali tieto prírodné úkazy. Silnú búрку si priam užíval. Akoby všetci hôrni chlapi čerpali energiu zo zvukov bijúcich hromov, udivovali ich blesky pretínajúce oblohu a tiahnuce sa k zemi niekde v diaľave.

Začalo pršať, akoby sa šípom preťalo nebo. Tamos pridal do kroku, aby sa z hôr vrátil domov, k hrejúcemu ohnisku. Cestou nadol mu však niečo udrelo do očí, kvôli silnému dažďu to nemohol rozoznať, ale prezieravosť ho prinútila ísť bližšie. Bol to zver podobný jeleňovi, ale také parohy sa mu vynímali na hlave, aké Tamos ešte nevidel. Široké a pokrútené, prepletené a vysoké. Musel to byť riadne starý zver, alebo nejaký neznámy druh prikočoval až sem, do Menedu. Skackal smerom k nemu. Hôrny chlap, vždy pripravený, vytiahol kušu upevnenú na chrbte a snažil sa zasiahnuť paroháča. Netrafil prvý raz, pretože paroháč odskočil na iný smer, ako predpokladal. Nestávalo sa mu často, že ani na druhý výstrel nezasiahol to, čo chcel. Ale paroháč len znova pohotovo uskočil na výsmech strelca, zastal a pozeral sa na Tamosa, akoby mu chcel niečo naznačiť. Aj keď statočne pršalo a obloha bola zatiahnutá tmavými mračnami, pomaly sa približoval k paroháčovi, krok po kroku, aby ho nevyplašil.

Keď bol blízko asi na pätnásť stôp, všimol si, že zver má niečo uviazané okolo krku. Na povraze mal pripevnený tmavomodrý priesvitný valec, v ktorom sa črtal zvitok papiera. Záblesky z oblohy mu poskytovali aspoň to málo svetla. Keď boli v tesnej blízkosti, Tamos sa intuitívne načahoval za zvitkom a paroháč, o niečo vyš-

BÁJNA RÍŠA

ši, len poslušne čakal, až kým si niekto neprevezme odkaz nesúci z diaľav. V momente po odovzdaní odkazu paroháč vyštartoval veľkou rýchlosťou a ihneď sa stratil z dohľadu. Dážď neustával, Tamos sa nateraz dosť pokochal divadlom bleskov a začal utekať domov. Strmou cestou sa mu šmýkalo, zopárkrát spadol, ale odkaz si skrýval v bezpečí.

Po príchode domov sa išiel ihneď zohriať k vyhasínajúcemu krbu a potom začal skúmať tmavomodrý priesvitný valec. Otec a brat už spali, nechcel ich zobúdzat'. Valec sa stále nedal otvoriť, skúšal ním otáčať do všetkých smerov, jemne po ňom klepkat' či zatláčať uzáver. Pod uzáverom si všimol malý výstupok. Keď ho zatlačil k sebe, zvitok mohol konečne vybrať.

Vynímalo sa na ňom staré písmo, ktoré ani náhodou nevedel prečítať. Videl pred sebou len ozdobné ťahy písma, háčiky, na konci sa skvel podpis a tmavomodrá pečať. Musí to zaniest' svojmu majstrovi, on bude určite vedieť, ako má so zvitkom naložiť. Zatiaľ o tom pomlčí pred otcom aj bratom. Radšej celú záležitosť nechá na ďalší deň, veď ráno múdrejšie večera. Po východe slnka pôjde za majstrom. Pozrel von oblokom, hrmenie a blýskanie naberalo na sile.

Po búrlivej noci slnko ešte celkom nevystúpilo ponad hory, Tamos sa potichu vykradol von, aby nikoho nezobudil. Cestou za majstrom stále premýšľal, aký význam má posolstvo, ktoré držal v ruke, čo je za ním ukryté, odkiaľ sa vlastne vzalo, keď je zašifrované starým písmom.

Schádzal po vytesávaných chodníkoch, ktoré navzájom spájajú skalné domy a stretávajú sa na hlavnej trase. Skalné domy Meneďania nesekajú viac ako päť poschodí nad sebou, aby sa vyhli pre-

SPOZNÁVANIE NÁRODOV

padnutiu skál. Pri novom sekaní by sa mohla vyskytnúť prasklina, ktorou sa prepadnú o poschodie nižšie.

Popri chodníkoch susedov sa radostne rozrastajú žlté rastliny *Rhodiola*, ktoré žienky presádzajú tam, kde je aspoň trocha zeminy. Keď si muži môžu vešať parohy pred domy, prečo by nemohli mať aj ženy pod nimi svoje farebné rastliny?

Tamos zabúchal na dvere majstrovho domu, pretože skoro ráno ešte v dielni nik nepracoval. Spopod dverí zazrel tiene. Majster tesár otvoril aj s jablkom v ruke, prekvapený výraz dal na sebe poznať, no ranným chrapľavým hlasom pozval svojho hosta ďalej a vypočul si včerajšiu príhodu.

„Uhm, skutočne pozoruhodné. Tento paroháč, ako si ho nazval, žije v ďalekých severných lesoch a je to makop. Je zvyknutý na dlhé cesty, počas ktorých robí spoločnosť svojim pánom. Sú to verné a mierumilovné zvieratá, avšak v prípade potreby sa vedia dobre ubrániť. A teraz mi podaj spomínaný zvitok, nech sa dozvieme viac,“ majster tesár sa pozeral na písmo a po chvíli prevrátil papier z opačnej strany.

Nepotešilo ho, že písmo je ešte staršie, než si myslel. Takéto staré písmo vedia prečítať len vznešení thelári.

Zvitok vložil späť do tmavomodrého valca, uzavrel ho a podal Tamosovi so slovami: „Je mi ľúto, túto záležitosť neviem rozlúštiť. Bude to vedieť náš vznešený thelár.“

Vznešený thelár, na ktorého sa Meneďania mohli obracať v bezradných prípadoch, sa volal Apokras. Svoj prevažný čas trávil hľbaním na Ostrom vrchu. Takmer nik ho tam nechodil navštevovať, a to hlavne kvôli náročnej ceste. Tamosa to zaskočilo, nerátal s alternatívou, že majster nebude vedieť rozlúštiť písmo.

BÁJNA RÍŠA

Chvíľu stáli potichu, potom prehovoril: „Kde mám hľadať thelára Apokrasa v tomto období, pán majster?“ Ten sa zamyslel a odhodil ohryzok z jablka.

„V tomto období je vo svojej meditačnej hore. Ak pôjdeš na východ poza Hlboké jazero, uvidíš dve vysoké hory vedľa seba. Náš vznešený thelár sa nachádza v tej vyššej, na Ostrom vrchu. Cesta ti potrvá niekoľko dní, ale on obdaruje každého, kto je ochotný prísť za ním až na horu. Dovtedy ti udeľujem voľno od všetkých tvojich tesárskych prác. A nezabudni si kušu a kožuch!“

Majster to povedal ako samozrejmosť, alebo ak to vyznelo ako príkaz, Tamos neváhal a prijal úlohu so všetkou ctou. Odobral sa z jeho domu s myšlienkami absolútne neustálenými, potreboval si ich zatriediť, preto išiel domov okľukou okolo tesárskej dielne. Zatiaľ stihne prísť na plán cesty.

Meneďania majú v obľube chov zvierat nie takých bežných ako v iných končinách Bájnej ríše. Vnútri skalných domov si okrem miestnosti na uchovávanie potravín radi vysekajú aj miestnosť pre netopiere. Iní vonku v ohradách chovajú vlkov. Ak sa im podarí mláďa vychovať v spoločnosti ľudí, v dospelosti im vlci robia osobnú stráž. Jedným z chovateľov je Merges, otec Kamosa a Tamosa, v strednom veku a statnej postavy, ktorú po ňom zdedili aj jeho synovia. Chlapcov vychovával už zopár rokov sám, ženu stratil nešťastným pádom, keď boli synovia ešte malí. Za domácich miláčikov považoval svoje vlky aj netopiere. Tak veľmi mu prirástli k srdcu, že im začal dávať mená, často nie veľmi prívetivé (jeden z vlkov sa volal Špinavec), ale aspoň sa im dostalo starostlivosti.

Rád lovil so všemožnými loveckými nástrojmi, rovnako rád skúšal nové zbrane, pretože kušu a luk ovládal každý muž ich národa.

Toľko s nimi už skolil zvierat, že by ich už nemohol ani narátať. Spolu so synmi chodievali na lov divých jeleňov a muflónov, aby sa mohli pýšiť, kto chytil väčšieho paroháča. Parohy si ponechávali ako trofeje svojich úspechov a neskôr ich pribíjali na vonkajšie i vnútorné steny domu.

Tohto rána sa Merges zobudil a ani jedného zo svojich synov v izbe nenašiel. Začudoval sa, pretože zakaždým ich zobúdza on. Po chabých raňajkách sa pobral do tesárskej dielne mysliac si, že ich stretne výnimočne zavčasu práve tam. Merges sa za mlada stal tesárom ako veľa chlapov z národa hôrneho, navôkol mali všemožne veľa kameňa. Od mladých učňov sa učili spracovať ho do rôznych foriem. Skala je mimoriadne trvanlivý materiál, vie vsať teplo a istú dobu ho udržať, vie i zachytiť vodu, keď potrebujú. Hladko vytesaný kameň používajú na stoly, stoličky, sochy, nádoby i náradia. Merges, ako jeden zo zručnejších remeselníkov, tesá sochy pri vchodoch jaskýň, keď ho o to požiada nový majiteľ. Vskutku, všetky požiadavky spadajú pod majstra tesára a ten rozhoduje, komu pridelí ďalšiu prácu.

Pri brehu Ipsesu sa prechádzal Kamos, brat Tamosa, ktorý mal tiež svoje problémy a od nervozity nemohol dobre spať. Na ďalší deň sa mal uchádzať do partie medzi ľuďmi pracujúcich v kameňolome. Obával sa, že sa naňho budú pozerat iným meradlom kvôli jeho mladému veku, i keď postavou pôsobil dospel. Nohou kopal do kameňov pri rieke, hádzal ich do vody, až zrazu zakopol o niečo zvláštne. Zanádal a pozrel sa dole. Pri nohách mu ležala mŕtva ryba. A mala na sebe trblietavé šupiny. Prizrel sa bližšie a zistil, že sú azda pozlátené. Hneď mu myseľ začala blúdiť, čo by s toľkým zlatom mohol spraviť, videl sa ako šéf v kameňolome, najbohatší

BÁJNA RÍŠA

z hôrneho národa. Ženy by za ním chodili, všetci by ho obdivovali, aký je mocný a bohatý.

Po chvíli sa preniesol do reality a premýšľal, ako sa môže dostať k viacerým takým úlovkom. Nechcel o tom povedať nikomu na svete okrem svojho brata. Ostatní sa mu určite vysmejú, najmä keď zistia, že to nie je zlato. Plánoval to zatajiť aj pred otcom. Schytil rybu a s hlavou v oblakoch šiel vyhľadať brata.

Tamos sa po dlhšej prechádzke plnej úvah vrátil domov, aby si zabalil veci. Nezabudol prehodiť cez seba kušu, veď ide o súčasť jeho osobnosti. Ktovie, čo ho stretne po ceste, nenechával všetko len tak na náhodu. Aby jeho rodina nebola znepokojená, nechal im stručný odkaz o tom, ako mu dal majster tesár dôležitú úlohu, z ktorej sa vráti o pár týždňov. Aspoň veril, že sa vráti, lebo východné hory vyzerajú hrozivo a hocikto sa tam vystúpiť neodváži. Keď si pomyslel, že bude mať na istý čas pauzu od svojej tesárskej práce, trochu mu skrútilo žalúdok, nerád nechával svoje sochy dokončovať iným. I keď po dlhom čase možno potreboval zmenu, zamyslel sa nad svojou budúcnosťou.

Napoludnie vyrazil z domu. Cesta k Hlbokému jazeru, najbližšiemu bodu k plánovanej prestávke, vyzerala pokojne, zaobišla sa bez povšimnutia ostatných. Kedysi chodievali k tomuto jazeru s bratom Kamosom už ako deti, keď sa naháňali okolo neho. Bolo to nebezpečné, pretože jazero malo príliš hlboké dno, ale to deti zjavne ešte viac priťahovalo.

Príroda už zabudla na nočnú búrku, premietla sa do veterného počasia, ale zatiaľ Tamos nepotreboval hrubý kožuch, možno si len zbytočne zaťažil tašku prehodenú cez plece. Okolo jazera rástli vysoké kríky plné lesných nejedlých plodov. Naľavo od jazera sa

čneli samé skaly a hory týčiace sa až niekoľko stoviek metrov nad krajinou V jednom kríku začul praskanie vetiev, avšak neprikladal tomu dôležitosť.

Možno si len nejaká malá zver hľadá úkryt, premýšľal v duchu.

Bez obzerania pokračoval v ceste, keď blízko pri ňom niekto vyskočil. Prebehol takmer v tichosti, akoby ho ten človek poznal. Tamos sa v reflexe zahnal rukou a zvalil toho druhého k zemi. Ten sa okamžite prevrátil a taška mu vypadla pod najbližší krík.

„Super uvítanie, už dávno som nemal modriny,“ so zamračeným výrazom sa dvíhal zo zeme Kamos.

„Čo tu hľadáš?“ prekvapene sa pýtal Tamos.

„Nie čo, ale koho? Teba hľadám. Ani to nebolo ťažké, keď o tvojom výlete majster vie, všakže? Počúvaj, toto mi nebudeš veriť. Stala sa úplne skvelá vec, ktorá všetko zmení. Mne aj tebe, možno dovolíme aj ostatným, toto úplne všetko...“

„Už toľko netáraj a vrav podstatu!“ skočil mu do reči starší brat.

„Pozri, čo som objavil!“ Kamos natrčal pred brata pozlátenú rybu.

„Ryba, skvelé, objav nášho storočného veku. Lebo v rieke ich pláva málo,“ odvrkol mu Tamos.

„Ach, ale aká ryba! Krásna, zlatá. Pozri sa pod sieť, uvidíš, ako sa na niektorých miestach trblieta. Má na sebe zachytené zlato. Možno prehltna aj nejaké čiastočky. Keď prideme tomuto na koreň, budeme mať veľa zlata a môžeme obchodovať a robiť, čo len chceme, toľko voľného času bez driny pri kameňoch!“ zasnene vykladal Kamos.

„Hm, ako sa divím, tak sa divím, je možné, že je to skutočne cenný kúsok. Ale na tieto veci nemám čas. Majster mi dal prácu mimo Menedu a musím ju splniť, vráť sa domov!“

BÁJNA RÍŠA

„Potrebujem nájst zdroj, odkiaľ tá ryba prišla, musí tam byť more zlata, braček, nemôžeš nad tým len tak hodiť rukou. Poď so mnou, ty poznáš krajinu lepšie ako ja! Navyše si starší a silnejší,“ naliehal Kamos.

„Naozaj mám dôležitú prácu, ktorá je urgentnejšia ako tvoja ryba. Mal si ísť za niekým z Ipsesu, aby sa pozrel na tú blýskavú vec, čo sa podobá zlatu,“ vravel Tamos.

„Ach, to si vravíš brat? Aj my sme mohli byť majstrami a len tak zahodíš príležitosť. Čo ak sa na nás usmialo šťastie a ty ho šmahom ruky odpraceš?“ nedal pokoj Kamos.

„Prebuď sa zo snívania. Vieš, že svoj názor nezmením, už si sa o to pokúšal aj inokedy. Ak mám poslanie, do bodky ho splním!“ rozhodne vyhlásil Tamos.

„A čo keby som išiel s tebou? Aj majster to chcel,“ skúšal šťastie Kamos.

„Určite to chcel?“ so zdvihnutým obočím sa pýtal Tamos. „Ak áno, potom tajomstvo zlatej ryby odložíme. A otec určite dostane vysvetlenie od majstra, prečo sa pár dní nevidíme.“

Po zamyslení nad mladším bratom povolil. Veď prečo nie? Je usilovný, cestu musí zvládnuť, aspoň nebude dumieť nad nezmyselnosťami a spoločnosť privíta. Rybu po dohode zakopali pri jazere pod vyššie kríky, aby bola rozoznateľná, keď cestou späť vyberú jej kostru.

Pokračovali okolo Hlbokého jazera. Tamos zatiaľ vysvetľoval Kamosovi, čo sa udialo minulej daždivej noci a aké posolstvo majú pred sebou. Bratovi bezvýhradne dôveroval. Kamos mal so sebou príručné veci, tiež kušu na chrbte, takže aspoň nejakým vybavením disponoval. Preberali možnosti trasy. Keď prejdú Hlboké jazero, bude lepšie ísť dlhšou cestou dole popri horách, pretože na skalna-

tých vrchoch nemajú potravu ani vodu. Istejšia je spodná hlinená cesta, kde si môžu uloviť dobré mäsko na opekanie. Obom bratom sa zdala púť ako zábavná lovecká prechádzka, pri ktorej mohli komentovať, aké druhy zvierat stretli po ceste a na akú vzdialenosť by ich trafili.

Večer sa nachádzali riadny kus od rodného Menedu. Kamos zahlásil, že sa už dosť nachodili, už by potreboval prestávku. Nadišla tma, preto museli nutne spomaliť. Na vratkých kamenistých cestách by mohli ľahko spadnúť. Zapálili oheň na fakliach, ktoré si práve vyrobili, aby sa lepšie orientovali, ale radšej si vybrali úkryt, kde prenocujú. Cez deň si nazbierali konáre, aby mali večer z čoho založiť oheň. Podarilo sa im streliť zajaca, nech majú istotu jedla, pokiaľ môžu. Tamos si doma nabalil sušené mäso, s ktorým rátať v horších prípadoch. Trochu sa vyspia a pôjdu ďalej, nech sú čo najskôr s modrým zvitkom u thelára Apokrasa.